

сураси 133-оят).

Яъқуб алайҳиссаломга ўлим вақти етганда, атрофларида видолашиш учун йиғилиб, жимгина бош эгиб турган авлодларига васият қилиб:

«Мендан кейин нимага ибодат қиласизлар?» – деб сўрадилар. Ўлимдан аввал у зотнинг фикрларини ишғол қилиб турган бирдан-бир ташвиш дину диёнат, ақийда ташвиши эди. Шунинг учун болаларини атрофларига тўпладилар. Ушбу масалада хотирларини жам қилиб кетмоқчи эдилар. Болаларининг ҳам жавоблари тайёр экан. Улар «Ёлғиз Илоҳга ибодат қиламиз», – дейишди. Бану Исроилга ўхшаб, «Узайр Аллоҳнинг ўғли», – деб, худога ширк келтирмадилар. Насронийларга ўхшаб, «Ийсо Аллоҳнинг ўғли» ёки «Аллоҳ учтанинг учинчиси», – демадилар. Араб мушрикларига ўхшаб, Лот, Уззо ва бошқа бутларни Аллоҳга шерик қилишмади ёки «Фаришталар Аллоҳнинг қизлари», – демадилар. Улар бошқа динларни эмас, айнан Исломни айтдилар, «Биз Унга мусулмонлармиз», – дедилар.

Олимлардан бири: «Ҳар бир намозхон ўзидан кичик ёшдагиларга намоз ўқишни буюриши керак. Ҳатто у балоғат ёшига етмаган бўлса ҳам. Кимнинг уйида боқиб олинган фарзанд намоз ўқимайдиган ва оиладаги катталар унга намоз ўқишни буюрмаган бўлса, у инсон Қиёмат кунида жазоланади. Негаки, у Аллоҳни буюрганига осий бўлди ва Пайғамбаримиз солаллоҳу алайҳи вассалламни ҳадисларига амал қилмади» деган экан.

Бундан хулоса шуки, фарзандни тарбиясига фақатгина ота-она эмас, балки барча қариндошлар ҳам ҳисса қўшишлари керак экан. Улар ёш болаларни намозига эътиборли, уларни яхши йўлга бошлаб ва ёмон йўлдан қайтаришлари керак. Фарзанд етим бўлиб қолганида, юқоридаги инсонлар уни ўз қарамоғларига олишга мажбурлар. Бола етим бўлмаса ҳам ота-онаси яқин атрофида бўлмаса, юқоридаги инсонлар у болага намозни буюришлари шарт».

Йигитлардан бири айтади: «Менинг ёшлигимда отам намоз ўқимас эдилар. Амаким эса намоз ўқирдилар. Кўчада ўйнаб юрганимда намоз вақти бўлиб қолар эди. Амаким гўзал муомала билан меҳр кўрсатиб, мени масжидга олиб кетар эдилар. Масжиддан чиқганимдан сўнг, намоз ўқиганим эвазига пул мукофоти берар эдилар. Амаким мени шу йўл орқали намоз ўқишга ундадилар. Мени намозга муҳаббатли қилиб қўйдилар. Кунлар ўтди мен

намозни муҳофаза қилишни бошладим. Ҳозирда мен намозни суннатлари ва фарзларини қолдирмасдан адо қиламан. Аллоҳга ҳамд бўлсин, У мени намоз ўқимайдиган отамни ўрнларига амакимдек зот билан ризқлантирди».

**Ҳабибуллоҳ Ахмадовнинг «Намоз» китоби асосида
Хуршид Маъруф тайёрлади**